

NIEUWSBRIEF

ONDERWIJSCOÖRDINATIE VAN DE ZUSTERS VAN BERLAAR

NUMMER 33

JANUARI 2015

In dit nummer:

Bijeenkomsten schoolbesturen	2
Pastoraal Project Mater Salvatoris	3
Nieuwtjes...	4

Interessante informatie:

- De directies van de Basisscholen komen samen in **KAPellen** op donderdag 7 mei 2015 te 14.00 uur.
- De directies van de Secundaire instituten komen samen te **NEERPELT** op donderdag 11 juni te 14.00 uur.

Op bezoek bij de bronnen van onze scholen...

Woensdag 22 oktober 2014 ging niet ongemerkt voorbij voor al de personeelsleden van de VZW "Vrije Basisscholen van de Zusters van Berlaar". Daar zeker de jongere teamleden weinig of geen kennis hebben van de congregatie, daar er geen zusters meer actief zijn "op de werkvloer", wilden we met deze gemeenschappelijke pedagogische studiedag iedereen van nabij laten kennismaken met het klooster te Berlaar en met de rijke geschiedenis van 170 jaren, waaraan nog steeds nieuwe bladzijden worden toegevoegd. Het team van de Vrije Basisschool "Klavertje Vier" was reeds voorgegaan en was met bijna 40 teamleden aanwezig voor een gelijkaardig initiatief op 7 februari 2014. Directeur Nadia Alaers schreef daarover een impressie in de vorige Nieuwsbrief. Dit keer legden we met ruim 130 (!) personeelsleden een boeiend parcours af: in een eerste deel werd de geschiedenis van de congregatie verklankt en verbeeld in de mooie documentaire van Joris De Raedt n.a.v. "165 jaar Zusters van Berlaar", en werd er ingegaan op het gegeven "Dialogschool". In deel 2 namen twee sprekers, Marijke Van Bogaert en Maddy Appelen ons mee in de vernieuwde uitgave van de "Opdrachten voor het katholiek basisonderwijs in Vlaanderen". Zusters en medewerkers zorgden voor een gastvrij onthaal en het geheel werd afgesloten met een *walking dinner*. Graag geven we enkele reacties weer.

Liesbeth Lens, directeur van de Vrije Basisschool "Heilig Hart van Maria" te Berlaar schreef als volgt:

Woensdagochtend, meer dan 130 leerkrachten en personeelsleden verzamelen in de feestzaal.

Een warm, uitnodigend en lekker onthaal.

Gegons van ontmoeting, herkenning, weerzien en verwachting

Op naar de kapel, een oase van eenvoud en rust, de plaats om even stil te staan bij het begin, de oorsprong, de bron: *'Gij zuster, die dienend aanwezig zijn in onderwijs en opvoeding...'*

Een opdracht eens gegeven aan enkele moedige zusters, die met hart en ziel die opdracht ter harte

namen.

Een stukje geschiedenis, een verhaal van inzet, volharding, doorgaan voor ieder die het nodig heeft: kinderen, jongvolwassenen, zieken en ouderen, rijk geïllustreerd door de prachtige documentaire.

Tijd om even te pauzeren bij een lekkere kop koffie of iets fris.

Onder leiding van Dhr. J. Van Deuren krijgt het begrip 'dialogschool' een duidelijke inhoud: een open school, ontvankelijk voor iedereen waarbij een maximale solidariteit en een maximale identiteit duidelijk herkenbaar zijn. Een school die zoekt naar nieuwe wegen om het evangelie uit te dragen en die de zorg voor het individuele kind met alle ernst opneemt.

En dan de kennismaking met de vernieuwde 'Opdrachten voor het Katholiek Basisonderwijs in Vlaanderen'.

Twee bevrogen dames, Mevr. Marijke Van Bogaert en Mevr. Maddy Appelen nemen iedereen op een interactieve manier mee op sleeptouw. Een analyse van kunstwerken, Bijbelverhalen, informatie biedt een kijk op deze belangrijke opdracht. Vijf pijlers, onlosmakelijk met elkaar verbonden, geven inhoud en inspiratie om met deze opdracht op weg te gaan.

Een waaier aan informatie, inspiratie, ...

En dan wordt het even stil ... een vurige wens, verwoord door Zuster Marie-Josée: **'Gij leerkracht, die dienend aanwezig zijn in onderwijs en opvoeding, ...'** sluit het hoofdedeel af.

Alvorens eenieder opnieuw uitwaaiert naar de eigen school is er nog even tijd om na te praten, bij te praten, banden te smeden, met collega's van de andere scholen.

Een lekker soepje, broodje, een glaasje wijn, ... we worden verwend tot het laatste moment. Bedankt voor deze fijne, inspirerende, bemoedigende dag. Het geeft ons de kracht en energie om die soms zware opdracht alle dagen opnieuw op lichte vleugels uit te voeren.

Vanuit de "Sint-Jan Lagere School" te Wiekevorst kregen we volgend email vanwege de administratieve kracht: Bedankt voor de aangename woensdagvoormiddag die we mochten beleven in het klooster. Het was fijn om op deze pedagogische studiedag ook als administratieve medewerker aanwezig te mogen zijn. We werden allemaal hartelijk verwelkomd en verwend met een drankje en een lekkere hap. Mijn felicitaties en dank voor iedereen die meegeholpen

heeft om dit te verwezenlijken, voor de knappe toespraken in de kapel en de opdracht "We zijn een katholieke school omdat...." deed iedereen toch wel even nadenken ...

Het team van de Vrije Basisschool "Maria Middelaers" (Beerzel) gaf als groep de volgende reactie:

De pedagogische studiedag van woensdag, 22 oktober 2014 was voor ons allen een grote verrassing.

Niemand wist wat hem of haar boven het hoofd hing.

Goed ontvangen zijn we zeker en vast.

We waren in Berlaar met koffie en gebak echt te gast.

Er hing een gezellige, gemoedelijke sfeer.

Zo eentje van 'Hier kom ik nog eens weer!'

Zuster Marie-Josee Kempen zorgde voor een zeer leuke opening van de studiedag.

Waarna de heer Jan Van Deuren alles in goede banen leidde gedurende de hele voormiddag.

Vervolgens keken we naar een documentaire, die heel leerrijk en interessant was.

Dan even pauzeren met wat koffie of thee in onze tas.

Nadien waren we terug één en al luisterend oor,

want Marijke Van Bogaert en Maddy Appelen traden naar voor.

Ze brachten heel gemotiveerd en met passie hun verhaal.

En dat deden ze voor een volle zaal.

Zuster Marie-Josee Kempen sloot deze studiedag af met enkele pakkende woorden,

die ons allen zeker bekoorden.

Tot slot mochten we genieten van een heerlijk middagmaal.

Deze studiedag was top en de opkomst was massaal.

En uiteraard mogen ook Marijke Van Bogaert en Maddy Appelen niet ontbreken. Als sprekers op deze dag, geven ze ons terecht nog een ferme boodschap mee...:

'Op bezoek gaan bij de bronnen van onze scholen', dat was het thema van jullie studiedag. We gingen letterlijk op bezoek bij de bron: we werden gastvrij onthaald in het klooster.

'Op bezoek gaan' betekent ook 'kennismaken': aan de hand van een documentaire ontdekten we samen met jullie de rijke geschiedenis van de congregatie en we kregen zicht op jullie opvoedingsproject, *Hart van God op aarde zijn*.

In 'op bezoek gaan' zit ten slotte 'op zoek gaan'. Samen met jullie gingen we op zoek naar de Bijbelse inspiratiebron van jullie scholen. We deden dat aan de hand van de vijf *Opdrachten voor het katholiek basisonderwijs in Vlaanderen*. In de presentatie en aan de hand van de verschillende opdrachten lieten we jullie ontdekken hoe aanpak, aanbod en zorg in een katholieke basisschool vanuit die bron een heel eigen motivatie krijgen en welke rol jullie daarbij kunnen spelen.

We hopen dat deze studiedag geen eindpunt is, maar een stimulans om er samen met jullie collega's concreet werk van te maken. En dat met één doel voor ogen: **opdat het jullie leerlingen goed zou gaan!**

Twee geslaagde bijeenkomsten rond "bestuurlijke optimalisatie"

In het kader van de "Bestuurlijke schaalvergroting" en van de werking van de werkgroep die over dit thema werd opgericht, vonden twee belangrijke ontmoetingen plaats in de loop van dit trimester. Na een aantal bilaterale gesprekken met verschillende collega-schoolbesturen organiseerde de werkgroep een avondvergadering te BERLAAR op 19 november en te KAPellen op 4 december. Het stramien was identiek: zuster Marie Josee Kempen opende de avond met verwelkoming en bezinnende inleiding. Daarna tekende Werner Beyers het groei-proces: hoe zijn we, vertrekkend van de optie tot bestuurlijke schaalvergroting, tot dit initiatief gekomen? In een volgende onderwerp ging onderwijscoördinator Jan Van Deuren in op een aantal topics: opvoedingsproject, bestuurlijke werking, personeelszaken, financiën en infrastructuur,... Dat alles werd toegelicht aan de hand van een PowerPoint terwijl elke deelnemer de uitgeschreven tekst ook in zijn map vond. Na een korte pauze konden vragen gesteld worden (in Berlaar kwam er één vraag, in Kapellen een heleboel en leidde dit tot een uiterst boeiende gedachtewisseling, o.a. over kansarmoede en ongekwalificeerde uitstroom). Het was werkgroeplid Rosanne Heirman die de mensen uitgeleide deed met een dankwoord. De PowerPoint werd nadien aan elke voorzitter digitaal bezorgd. We bereikten met deze twee samenkomsten **ruim 80 personen uit 14 verschillende schoolbesturen**. Volgens afspraak worden ze gecontacteerd vanaf half februari om dan te zien wie met ons verder op pad gaat.

Het hart van ons betoog bestond erin dat we niet alleen willen uitgaan van structuren, hoe nodig ook, noch van aantallen, maar van een doordachte visie op besturen, zoals die reeds sedert de jaren '90 is uitgewerkt door de congregatie.

De scholengroep vormt een mozaïek die bestaat uit verschillende delen, elk volwaardig op zich, elk een opstap naar de andere delen. Elk deel is onderscheiden en uniek, maar alle samen vormen ze een geheel waarin hopelijk iets mag oplichten van het ideaal van de Zusters van Berlaar: "eenvoud, dienstbaarheid en gastvrijheid".

De zorgervaring en bezinningsdagen in de Sint-Andriesabdij, een bijzonder tweeluik voor de laatstejaars van het MSI Kapellen.

Als het woord zorgervaring valt, denkt men onmiddellijk aan oudere mensen en mindervaliden wassen, eten geven en verzorgen. Voor een deel is deze gedachte juist, want men heeft die verzorging nodig, meer nog men verdient die verzorging ook.

Maar het is zoveel meer dan dat. Het is praten met de mensen. Bij de ouderen vooral terugblikken op hun verleden waarin zij nog zelf over hun daden konden beslissen. Nu willen ze dat ook, zelf beslissen, maar zijn ze daarin beperkt. Ze zijn immers vaak afhankelijk van hulp van anderen.

Daarom zijn wij er voor hen, de jongere generatie, om naar deze oudere generatie te luisteren en hen het gevoel te geven dat ze toch nog elk een eigen persoon zijn, ieder met zijn of haar eigen verhaal.

Ook de mindervaliden hebben nood aan aandacht, liefde en een zorgende hand.

En zeg nu eerlijk, wat is er mooier dan zorgen voor anderen?

Tijdens ons driedaags verblijf in de Sint-Andriesabdij van de Benedictijnen te Brugge, hebben we samen gepraat over deze zorgervaring. Het bespreken van onze gevoelens tijdens de zorgervaring was het moeilijkste, maar het luchtte op. Want iedereen heeft dit zorgmoment anders ervaren. En niet iedereen weet hoe hij/zij hiermee om moet gaan. Praten en steun van vrienden/vriendinnen kan helpen, want wat je op die ene dag gezien hebt, tekent je voor de rest van je leven.

Het is zo ingrijpend om als jong en vrij indi-

vidu te zien hoe een mens zo hulpbehoevend kan worden of zijn. Het is confronterend en je wordt eventjes met je beide voeten op de grond gezet.

Eén worden met onszelf is wat wij ook vooral geleerd hebben tijdens ons verblijf in de abdij. Nadenken, in stilte eten met de broeders en alleen op een kamer slapen, doet iets met een mens. Het geeft onze geest de kans om even rustig te worden en om alleen met onszelf bezig te zijn, niet met onze vrienden rondom ons. Het besef dat er meer is dan altijd maar werken, bezig zijn met sport en hobby's, bij vrienden zijn. Eventjes alleen zijn in de drukke samenleving waarin wij leven is zo fijn, zo puur.

Deze twee ervaringen zijn levenslessen. Je hoeft ze niet altijd te gebruiken, maar als je ze nodig hebt, is het van groot belang dat je weet hoe je deze op je eigen situatie kunt toepassen.

Het is een grote bijdrage voor de rest van je leven, het is zo menselijk, zo echt, dat je er gewoon niet omheen kunt.

Deze bijdrage werd geschreven door Larissa Ketelaars, leerling 6 Secretariaat –Talen aan het Mater Salvatoris-instituut te Kapellen.

Godsdienstleerkracht Sebastien Demortier, initiatiefnemer van deze zorgervaring en driedaagse, deed een beroep op financiële aanmoediging vanwege de congregatie om het verblijf van de 72 leerlingen mee te bekostigen. De Zusters van Berlaar steunden dit mooie project graag met een bijdrage van 750 euro.

ONDERWIJSCOÖRDINATIE
VAN DE ZUSTERS VAN
BERLAAR

1845—2015

170 jaren beschreven in woorden van
eenvoud, liefde en hartelijkheid.

Onderwijscoördinatie van de Zusters van
Berlaar—Markt 13—2590 BERLAAR
onthaal@zusters-berlaar.be

WWW.ZUSTERS-
BERLAAR.BE

“Elke mens zoekt naar zin, maar de traditie waarin je opgroeit, kleurt sterk het antwoord dat je op de waaromvragen geeft, al blijft het ultieme antwoord open. Dat was ook mijn drijfveer toen ik godsdienstles gaf. Jongeren hebben de confrontatie met het christendom nodig als een essentiële bagage om te kunnen genieten van onze cultuur. Het is belangrijk dat ze vertrouwd geraken met de Bijbel, de kerkgeschiedenis, de filosofie en de theologie. Ik trok met de leerlingen naar de kathedraal voor het Lam Gods. Zo’n meesterwerk biedt een waaier aan kansen om hen in te wijden in onze traditie. (...)”

Dat betekent niet dat die leerlingen moeten geloven of dat het erom gaat gelijk te halen tegenover vrijzinnigen. (...)”

Ik verzet me tegen alle hokjesdenken en waardeer bruggenbouwers.”

Theaterdirectrice **Hilde Allaert** in *Tertio* nr. 706. Hilde Allaert leidde ‘Capitole’ in Gent, maar is ondertussen als leerkracht aan de slag in Sint-Bavo, eveneens te Gent.

Het was feest in Essen op zondag 16 november 2014: op die dag werd 100 jaar aanwezigheid van de Zusters van Berlaar in Essen gevierd. Immers, op de vlucht voor de oorlog, bereikten ze Essen en bleven er. De zondag opende met een eucharistieviering met als thema “Laat elk talent beschikbaar zijn”, voorgedaan door deken Michel Baert en opgeluisterd door kinderen en leerlingen. Nadien volgde een eerbetoon in de raadzaal van het gemeentehuis te Essen, waarbij burgemeester Gaston Van Tichelt de feestrede uitsprak, die beantwoord werd door zuster Leen Hertsens, Algemeen overste van de Zusters van Berlaar. Ook Dirk Van Rossem, bisschoppelijk gedelegeerde voor het onderwijs in het bisdom Antwerpen, nam het woord. De leerkrachten van zowel Kleuter- en Lagere School “Mariaberg” als van de secundaire afdeling “Don Bosco–Mariaberg” zorgden daarna voor een heerlijk feestmaal. Zusters Nathaniël, Bonosa, Maria en Angela genoten, samen met zo’n dertigtal genodigden van deze schitterende dag. Mogen ze nog lange tijd in Essen aanwezig zijn en in vele kleine dienstbare taken de scholen helpen en op die wijze het “Hart van God op aarde zijn” in hun vertrouwde midden...

De directies van de **Secundaire Instituten** kwamen samen te Berlaar op donderdag 13 november 2014. Naast “Dialogschool en Identiteit” stond de nieuwe “Beroepscommissie” die zal optreden in geval van tuchtprocedures en van bezwaren tegen attesteringen op het programma: wat is nieuw? Hoe zullen de commissies werken? Hoe zullen we ze samenstellen? We overliepen school per school en kwamen op die wijze tot een interessante uitwisseling. Naar goede gewoonte sloten we af met een gezamenlijke maaltijd, waarbij ook zusters Leen en Marie Josee aansloten.

De directies van de **Basisscholen** kwamen samen op dinsdag 16 december 2014, maar ook de Zorgcoördinatoren waren uitgenodigd. Met een groep van bijna 30 deelnemers beluisterden we Veerle Van Hoof. Veerle is lid van de Algemene Vergadering van de VZW “Vrije Basisscholen van de Zusters van Berlaar”, maar tevens directeur van de Vrije Kleuterschool “Pulhof” te Berchem. Zij volgt momenteel de BanaBa “Autismespectrumstoornissen” aan de Artesis-Plantyn Hogeschool te Antwerpen, de enige BanaBa over deze problematiek in heel Vlaanderen. Met een uitgebreide PowerPoint leidde Veerle ons in in de vele facetten van ASS en op de vele mogelijkheden en vaak praktische tips om deze kinderen toch maximale leeransen te geven. Een boeiend verhaal!

Met de scholen van de congregatie werd een uitwisselingsgroep “**Overheidsopdrachten**” opgericht. Bedoeling is om halfjaarlijks samen te komen om expertise en ‘good practice’ te delen. Jan Van Craen, directeur van het Instituut H. Hart van Maria te Berlaar, werd bereid gevonden deze groep, die op 19 november jl. voor ‘t eerst samenkwam, voor te zitten.